

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, listopada 2017 r.

DSWM-WWDiW.262.48.2016.KH

Pan Longin Graczyk
Prezes Zarządu Fundacji Ari Ari
ul. T. Boya-Żeleńskiego 6/77
85-858 Bydgoszcz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. nr 185, poz. 1092) przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. nr 185, poz. 1092), Ministerstwo Edukacji Narodowej¹ w okresie od 9 listopada do 15 grudnia 2016 r. przeprowadziło kontrolę w Fundacji Ari Ari (dalej: Fundacja) z siedzibą w Bydgoszczy przy ul. T. Boya-Żeleńskiego 6/77, w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji na realizację zadania pn. „Międzynarodowa wymiana młodzieży”.

Celem kontroli było zbadanie prawidłowości wykonania zadania, w tym w szczególności:

- 1) stanu realizacji zadania;
- 2) efektywności, rzetelności i jakości wykonania zadania;
- 3) prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;
- 4) prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Na podstawie wyników kontroli zespół kontrolujący ocenia kontrolowaną działalność negatywnie.

Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości dotyczyły niezastosowania się do *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji*, stanowiących załącznik nr 2 do ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego pt.: „Międzynarodowa wymiana młodzieży”, tj.:

¹ Kontrolę przeprowadzili pracownicy Ministerstwa Edukacji Narodowej:

1. Krzysztof Hejno, radca ministra w Wydziale Współpracy Dwustronnej i Wielostronnej w Departamencie Strategii i Współpracy Międzynarodowej na podstawie upoważnienia nr 45/2016 z dnia 9.11.2016 r.;
2. Anna Rojek, specjalista w Wydziale Współpracy Dwustronnej i Wielostronnej w Departamencie Strategii i Współpracy Międzynarodowej na podstawie upoważnienia nr 46/2016 z dnia 9.11.2016 r.

- dokonano zmian terminów, liczby spotkań, miejsc realizacji zadania oraz liczby uczestników w trakcie realizacji zadania, bez pisemnej zgody MEN,
- odnotowano braki w dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem oraz niepełne opisy dokumentów finansowych dotyczących realizowanego zadania,
- pobrano dotację w nadmiernej wysokości w kwocie 9.364,57 zł.

Dnia 29 lipca 2016 r. pomiędzy Skarbem Państwa - Ministrem Edukacji Narodowej, reprezentowanym przez dyrektora Departamentu Strategii i Współpracy Międzynarodowej MEN a Fundacją Ari Ari, reprezentowaną przez prezesa Zarządu została podpisana umowa nr MEN/2016/DSWM/772 na realizację zadania publicznego pn. „Międzynarodowa wymiana młodzieży”, w ramach którego Fundacja realizowała projekt pn. „Samodzielność. Kaukaskie audio-deskrypcje 2016”. Okres realizacji zadania ustalono od 29.07.2016 r. do 15.12.2016 r. Fundacji przekazano kwotę w wysokości 45.033, 00 zł.

Kontrolą objęto całą kwotę przekazaną na realizację zadania publicznego.

Celem realizowanego projektu było upowszechnienie wiedzy o formach pomocy służących aktywizacji w życiu społecznym, popularyzacja wiedzy o kulturze i społeczeństwach Polski, Armenii i Gruzji oraz rozpoznanie możliwości wykorzystania nowych technologii i metod w edukacji i animacji kulturowej wśród i na rzecz dzieci i młodzieży z dysfunkcjami, w tym niewidomych, a także stworzenie przez młodych niewidomych uczestników w formie dźwiękowej (audio-deskrypcja) opisu i obrazu kultury i społeczeństwa współczesnej Polski, Gruzji i Armenii.

Zgodnie z ofertą, będącą załącznikiem do ww. umowy Fundacja zobowiązała się do realizacji trzech spotkań pięcioosobowych grup: polskiej, gruzińskiej i ormiańskiej młodzieży niewidomej w wieku gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym wraz z opiekunami. W zadaniu uczestniczyć miało łącznie 15 uczestników oraz 3 opiekunów, po jednym dla każdej z grup. Spotkania miały odbyć się w Polsce, Armenii i Gruzji. Scenariusz spotkań w każdym z krajów przewidywał zwiedzanie wytypowanych miast, ośrodków i miejsc oraz 32 godz. warsztatów, w tym:

- warsztaty kulturoznawcze - 8 godz.,
- audio-deskrypcji -15 godz.,
- zajęcia dźwiękowe - 9 godz.

Zgodnie z Zasadami przyznawania i rozliczania dotacji, ze środków dotacji mogły być sfinansowane koszty realizacji projektu w Polsce, obejmujące:

- wizy i ubezpieczenia,
- transport uczestników z Polski,
- honoraria dla opiekunów,
- realizację warsztatów,
- opracowanie i montaż nagrań - audio-broszury.

Z dotacji nie mogły być finansowane koszty realizacji projektu w Armenii i Gruzji.

Ocenę kontrolowanej działalności uzasadniają ustalenia z kontroli.

Założone cele zadania publicznego były realizowane, jednakże zakres i sposób ich realizacji nie zawsze był zgodny z planem działania przedstawionym w ofercie, jak niżej:

- a) zmieniono miejsca wykonywania zadania i liczby uczestników spotkań, bez wystąpienia o zgodę MEN, co jest niezgodne z § 6 pkt 5 regulaminu otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego pn: „Międzynarodowa wymiana młodzieży”, zgodnie z którym, po zatwierdzeniu oferty i podpisaniu umowy, dokonanie w trakcie realizacji zadania zmiany terminów lub miejsca wykonania zadania, wymaga uzyskania pisemnej zgody MEN.
- b) w realizacji zadania uczestniczyła inna, niż przewidziano w ofercie, liczba osób, tj.: różna od zakładanych 5 uczniów i 1 opiekuna z każdego z krajów i różna podczas realizacji poszczególnych zadań projektu.
- c) liczba spotkań w poszczególnych krajach i długość ich trwania odbiegały od założonych w ofercie. Zgodnie z ofertą miały odbyć się trzy spotkania co najmniej 5-dniowe po jednym w każdym z krajów. W rzeczywistości zrealizowano łącznie 5 spotkań:
 - w Armenii dwa spotkania: pierwsze 4 i drugie 3-dniowe,
 - w Gruzji dwa spotkania: oba 3-dniowe,
 - w Polsce jedno spotkanie 8-dniowe.
- d) termin realizacji zadania w Armenii, Gruzji i Polsce nie był zgodny z określonym w umowie. Zgodnie z umową spotkania miały się odbyć:
 - w Armenii od 2016-11-02 do 2016-11-05 (w Szkole nr 14 dla niewidomych dzieci i młodzieży w Erywaniu)
 - w Gruzji od 2016-11-05 do 2016-11-09 (w Szkole nr 2 dla niewidomych dzieci i młodzieży w Tbilisi)
 - w Polsce od 2016-11-27 do 2016-12-04 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych nr 6 w Łodzi)

Dodatkowo zrealizowano spotkanie grup młodzieżowych w terminach: od 2016-09-09 do 2016-09-12 w Armenii i od 2016-09-13 do 2016-09-15 w Gruzji.

Wprawdzie Zleceniobiorca pismem z 29 listopada 2016 r. poinformował MEN, że partnerzy projektu zmienili ww. termin przyjazdu grupy gruzińskiej i armeńskiej do Polski i że uczestnicy projektu przyjadą w terminie od 4 do 10 grudnia 2016 r., przedstawił nowy program pobytu i zajęć w Polsce, tj. w miejsce planowanego pobytu w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych nr 6 w Łodzi, młodzież miała uczestniczyć w serii spotkań i zajęć: od 4 do 6 grudnia 2016 r. w Warszawie, Krakowie i Rabce oraz od 6 do 10 grudnia 2016 r. w Łodzi, jednak nie wystąpił o zgodę na takie zmiany. Informacja ta została przekazana MEN cztery dni po określonym w aneksie terminie spotkania w Polsce. MEN nie przekazywało Fundacji zgody na ww. zmiany.

W trakcie programu realizowano przewidziane w ofercie warsztaty kulturoznawcze, audiodeskrpcji i realizacji dźwięku.

e) W wyniku kontroli w zakresie finansowo-księgowym ustalono:

Część dotacji, w kwocie 9.364,57 zł, została pobrana w nadmiernej wysokości. Szczegółowy wykaz faktur zawierających kwoty wydatkowane niezgodnie z *Zasadami przyznawania i rozliczania dotacji* znajduje się w załączniku nr 1 do wystąpienia pokontrolnego.

Zgodnie z ofertą, wydatkowanie środków z dotacji mogło dotyczyć łącznie 18 uczestników projektu, w tym 5 uczniów z Polski, 5 z Armenii i 5 z Gruzji oraz po 1 opiekunie dla każdej z tych grup młodzieży. Przedstawiona dokumentacja wskazuje jednak, że grupy uczestników nie zawsze liczyły 5 osób. Dodatkowe osoby wykazane w dokumentacji (nadprogramowi opiekunowie, tłumacze, koordynator) nie były przewidziani w ofercie dlatego też ich udział w projekcie nie może być finansowany z funduszy dotacji:

- z Polski wyjechało łącznie 7 osób - 3 uczniów, 2 opiekunów, tłumacz i koordynator. W związku z powyższym jako koszty kwalifikowane można uznać jedynie podróż 3 uczniów i 1 opiekuna.
- w przypadku realizacji programu w Polsce:
 - z Armenii przyjechało do Polski 7 osób - 4 uczniów, 2 opiekunów i tłumacz. W związku z powyższym jako koszty kwalifikowane można uznać jedynie podróż 4 uczniów i 1 opiekuna.
 - z Gruzji przyjechało do Polski 6 osób - 4 uczniów, 2 opiekunów. W związku z powyższym jako koszty kwalifikowane można uznać jedynie podróż 4 uczniów i 1 opiekuna.

Zgodnie z umową sfinansowane z dotacji mogły być koszty wyżywienia, zakwaterowania i transportu uczestników podczas pobytu na terenie Polski. Sfinansowane mogły być również koszty wyjazdu uczestników polskich do Armenii i Gruzji oraz koszty ich przejazdów na terenie tych krajów. Powyższe dotyczyło jednak tylko ściśle określonej w umowie grupy osób.

Faktury za wyżywienie uczestników nie zostały opatrzone wymaganym oświadczeniem, że w ramach usługi nie został sfinansowany zakup alkoholu. Na fakturach za wyżywienie i noclegi nie wskazano również informacji o datach noclegów, liczbie osób oraz liczby posiłków. Zgodnie z § 6 pkt 2. 3) *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji*, na fakturach dotyczących zakwaterowania powinny być zaznaczone: liczba osób oraz daty noclegów. Podstawą rozliczenia kosztów wyżywienia jest faktura VAT lub inny dowód księgowy w rozumieniu ustawy o rachunkowości wskazująca ilość posiłków i cenę jednostkową posiłku.

Fundacja przekazywała do MEN ww. skorygowaną dokumentację finansową do dnia 9 kwietnia 2017 r. Nie przekazano natomiast oświadczenia, że w ramach usługi nie został sfinansowany zakup alkoholu.

- f) W trakcie przeprowadzania kontroli, stwierdzono braki w dokumentacji dotyczącej realizacji projektu. Do czasu przygotowania wystąpienia pokontrolnego nieprawidłowości te zostały usunięte.

Zleceniobiorca zobowiązany jest do rzetelnego dokumentowania działań podejmowanych w ramach realizacji zadania, zgodnie z wymogami określonymi w § 3 *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji*.

Dokumentacja nie zawierała szczegółowego programu i liczby realizowanych godzin, wraz z nazwiskami osób odpowiedzialnych za prowadzenie poszczególnych elementów powierzonego zadania, co jest niezgodne z § 3 pkt 2. c) *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji*. Nieprawidłowość została usunięta w trakcie kontroli.

Przedstawiona do kontroli dokumentacja nie zawierała list uczestników poszczególnych punktów realizowanego programu, co jest niezgodne z § 3 pkt 2 *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji*, zgodnie z którym, listy uczestników realizowanego programu powinny wskazywać miejsca zamieszkania uczestników oraz ich podpisy. Nieprawidłowość została usunięta w trakcie kontroli.

Zleceniobiorca dopełnił obowiązku informowania o źródle pochodzenia funduszy z dotacji MEN na zasadach określonych w umowie.

Zgodnie z wyjaśnieniami Prezesa Fundacji, część dokumentacji była w fazie tworzenia i po skompletowaniu, miała zostać przedstawiona kontrolującym. Dokumentacja z realizacji zadania była przekazywana kontrolującym do 31.07.2017 r.

W przypadku wykonywania w przyszłości zadań publicznych zleconych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, mając na uwadze ww. uwagi oraz nieprawidłowości dotyczące kontrolowanej działalności, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przedstawiam następujące wnioski:

1. Działania przewidziane w ramach zadania publicznego należy realizować zgodnie z umową a dokonywanie zmian w trakcie realizacji zadania wymaga pisemnej zgody Ministerstwa Edukacji Narodowej, o którą należy wystąpić przed rozpoczęciem działania, którego termin został określony w umowie.
2. Należy rzetelnie, na bieżąco dokumentować działania podejmowane w ramach realizacji zadania publicznego. Dokumentacja powinna spełniać wymagania określone w *Zasadach przyznawania i rozliczania dotacji*.

Na podstawie art. 49 ww. ustawy o kontroli, przedstawiając niniejsze wystąpienie pokontrolne, proszę o przekazanie w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia informacji o sposobie wykorzystania wniosków lub o przyczynach ich niewykorzystania.

Z wyżej przedstawionego stanu faktycznego wynika, że część dotacji w kwocie 9.364,57 zł została pobrana w nadmiernej wysokości co skutkuje koniecznością zwrotu ww. kwoty.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Z poważaniem,